

„Korlátozott terjesztésű!”

Érvényességi idő:

az írásbeli vizsga befejezésének
időpontjáig

A minősítő neve: Rauh Edit

A minősítő beosztása: mb. elnökhelyettes

M E G O L D Ó L A P

szakmai írásbeli vizsga

Egészségügyi alapmodul

természetgyógyászati képzéshez

2015. november 20.

III. sz.

TÁJÉKOZTATÓ **az értékelő tanár részére**

- A vizsgázók csak a kiosztott feladatlapon dolgozhatnak.
- Tévedés esetén helyes megoldásnak csak a vizsgázó egyértelmű javítása fogadható el.
- A dolgozatban előforduló esetleges hibákat, tévedéseket kérjük, feltűnően jelölgék!
- A feladatlap egységes értékeléséhez használják fel a rendelkezésükre bocsátott megoldási javaslatot!
- Ponthatáron belül a megoldólaptól eltérő, de tartalmában azonos egyéb helyes megoldás is elfogadható a csillaggal (*) jelölt kérdéseknél.
- Tekintettel az írásmód eltérő gyakorlatára, az értékelésnél ne a helyesírást, hanem a tartalmat értékeljék a tanárok!
- A bekeretezett sorszámú kérdések (□) kizáró jellegűek.
Az írásbeli vizsga sikertelenségét jelenti, ha a kizáró jellegű feladatnál a hallgató nem éri el az 51 %-ot.
- Kérjük, hogy minden feladat esetén a maximálisan adható pontszám melletti négyzetbe írja be az elért pontszámot!
- Maximálisan adható pontszám: 100 pont
- Ponthatárok:

Megfelelt: 51 - 100 pont

Nem felelt meg: 0 - 50 pont

Maximálisan adható
pontszám:

1. **Párosítsa az alábbi szövetek típusaihoz a megadott jellemzőket! Írja a számokat a megfelelő betűjelhez!**

4 pont

- A: hámszövet
B: kötő- és támasztószövet
C: izomszövet
D: idegszövet

1. feladata a sejtek, szövetek összekapcsolása, szerepe van a szervezet passzív tartásában
2. a szervezet információs rendszerét építi fel
3. összehúzódásra képes
4. a test felszínét borítja, a testüregeket béleli

A: ...*4*...; B: ...*1*...; C: ...*3*...; D: ...*2*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

- 2.* **Fogalmazza meg röviden a daganat lényegét!**

2 pont

Meghatározott biológiai szövet kóros szövetburjánzása.

3. **Párosítsa az alábbi latin kifejezéseket magyar megfelelőjükkel! Írja a számok mellé a helyes válasz betűjelét!**

4 pont

1. fibroma	A. érdaganat
2. myoma	B. csontszöveti daganat
3. angioma	C. izomszöveti daganat
4. osteoma	D. rostos kötőszöveti daganat

1.- ...*D*...; 2.- ...*C*...; 3.- ...*A*...; 4.- ...*B*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

- 4.* **Ismertesse a csontvázrendszer funkcióit!
Írjon kettőt /2/!**

2 pont

- *a test szilárd vázát alkotja (mozgásrendszer passzív része)*
- *életfontosságú szerveket véd*
- *üregeiben található a vörös csontvelő, amely a vérképzés szerve*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

5. **Párosítsa az alábbi betegségeket a meghatározásokkal! 4 pont**
Írja a betegség számát a megfelelő meghatározás mellé a pontozott vonalra!

1. osteoporosis
2. rachitis

3. spina bifida
4. arthrosis

A csigolyaívek záródásának hiánya: ...**3**...

A csontok szervetlen és szerves állományának csökkenése: ...**1**...

Az ízületi porc kopása: ...**4**...

D-vitamin-hiány következtében elmarad a mészsók beépülése a csontokba:
...**2**...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

- 6.* **Ismertesse az izmok működés szerinti osztályozását! 3 pont**
Írjon hármat /3/!

- *hajlítás*
- *feszítés*
- *távolítás*
- *közelítés*
- *emelés*
- *szűkítés*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

7. **Nevezze meg a leírt jellemzők alapján a betegségeket! 2 pont**

A B12 - vitamin nem tud felszívódni a gyomorban termelődő intrinszik faktor hiánya miatt.

...*vészes vérszegénység*...

A kóros (éretlen) fehérvérsejtek száma emelkedett, de funkciójukat nem tudják ellátni.

...*leukémia*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

8. Nevezze meg az AB0 - vércsoportrendszer elemeit!
Egészítse ki a táblázatot!

4 pont

Vércsoport típusa	Vörösvértest (Agglutinogén)	Szérum (Agglutinin)
A	A	<i>anti B</i>
B	B	<i>anti A</i>
AB	<i>AB</i>	-
<i>0</i>	-	anti A, anti B

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

9. Húzza alá az alábbiak közül a keringés szervrendszerére
vonatkozó helyes válaszokat!

3 pont

- a pulzust a vena radialison számoljuk
- a pulzus száma megegyezik a szívösszehúzódások számával
- a nagyvérkör a bal pitvarból indul ki, és a jobb pitvarba érkezik
- a kisvérkör a jobb kamrából indul ki, és a bal pitvarba érkezik
- a vénák oxigéndús vért szállítanak
- a vér pH értéke 7,34 – 7,42 között mozog
- a vörösvértestek élettartama 220 nap

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Több válasz aláhúzása esetén pontszám nem adható!)

- 10.* Fogalmazza meg a légzőrendszer feladatát!

2 pont

A légzőrendszer feladata a szervezet gázcseréjének biztosítása, az oxigén felvétele, és a szén-dioxid leadása.

11.* Ismertesse a tüdőasztmát (asthma bronchiale) a megadott szempontok alapján!

6 pont

Lényege:

A hörgők falában lévő simaizomzat rohamokban fellépő görcse, melyet a kishörgők nyálkahártyájának duzzanata kísér.

Rohamot kiváltó allergének lehetnek: Írjon négyet /4/!

- *virágpor*
- *szőr*
- *toll*
- *kémiai anyag*
- *étel*

Tünetei: Írjon négyet /4/!

- *hirtelen jelentkező nehézlégzés*
- *légségi segédizmok segítségével próbál levegőhöz jutni a beteg*
- *rövid, kapkodó belégzés után, hosszan elnyúló, sípoló kilégzés*
- *a köhögés kezdetben száraz, majd üvegszerű, tapadós (szívós nyák) ürül*
- *szapora pulzus*

(A betegség lényegére 2, az allergénekre és a tünetekre 0,5-0,5pont adható!)

12. Húzza alá a felsorolásból az emésztőrendszer középső szakaszának részeit!

2 pont

- végbél
- csípőbél
- szájüreg
- gyomor
- patkóbél
- vastagbél
- nyelőcső
- éhbél
- garat

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható! Több válasz aláhúzása esetén pontszám nem adható!)

13.* Soroljon fel a bélelzáródás tünetei közül négyet /4/!

4 pont

- *görcsös hasi fájdalom*
- *hányinger, hányás*
- *bélsárhányás*
- *székletürítés hiánya*
- *„néma has”*
- *beesett arc*
- *száraz, lepedékes nyelv*
- *száraz, tónustalan bőr*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

**14. Párosítsa az alábbi tápanyagokat a bontó enzimeikkel!
Írja a sorszám mellé a megfelelő betűjelet!**

4 pont

1. fehérjék	A. kollagenáz, elasztáz
2. szénhidrátok	B. lipáz
3. zsírok	C. tripszin
4. kötőszöveti rostok	D. amiláz

1.- ...*C*..., 2.- ...*D*..., 3.- ...*B*..., 4.- ...*A*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

15.* Soroljon fel három /3/ alkotóelemet, amelyet a normál vizelet tartalmaz!

3 pont

- *karbamid*
- *húgysav*
- *foszforsav*
- *só*
- *urobilin*
- *víz*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

16. Határozza meg az alábbi fogalmak lényegét!

3 pont

Nefron: ...*a vese működési egysége*...

Elsődleges vizelet: ...*a vérplazma fehérjementes szűrlete*...

Homeosztázis: ...*a szervezet belső egyensúlya*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

17.* Ismertesse a hererák betegségét az alábbi szempontok szerint!

6 pont

A betegség lényege:

- *Rosszindulatú daganatos elváltozás a herében, amely a nyirokerek és a keringés útján terjed.*

A betegség tünetei:

- *a here tapintatának megváltozása*
- *csomók megjelenése a here felszínén*

A betegség gyógyításának lehetőségei:

- *a here műtéti eltávolítása*
- *kemoterápia*
- *radikális nyirokhálózat-eltávolítás*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

18.* Ismertesse az elsődleges és a másodlagos nemi jelleg lényegét!

2 pont

Elsődleges nemi jelleg:

...*a nemi szervek határozzák meg, eszerint női és férfi nemi jelleget különböztetünk meg*...

Másodlagos nemi jelleg:

...*a nemi érés (pubertás) során alakul ki a nemi mirigyek által termelt hormonok hatására (pl. mély hang, férfias alkat, szőrzet, emlők fejlődése)*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

19. Ismertesse az oxitocin hormon termelődésének helyét és szerepét! 3 pont ☐

Termelődés helye:

- *az agyalapi mirigy (hypophysis) hátsó lebenye*

Szerepe:

- *erős méhösszehúzóásokat vált ki (szülést beindítja)*
- *az emlőkből a tej kiürülését segíti (szülés után)*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

20. Sorolja fel a belső elválasztású (endokrin) mirigyek jellemzőit! 4 pont ☐

- *nincs kivezető csövük*
- *váladékaik a hormonok*
- *a hormonok a vérbe ürülnek, a mirigytől távol fejtik ki hatásukat*
- *váladéktermelésüket elválasztásnak nevezzük*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

- 21.* Sorolja fel a Basedow-kór (hyperthyreosis) tüneteit! Írjon hatot /6/! 3 pont ☐

- *kidülledt szemek*
- *szapora szív működés*
- *jó étvágy melletti fogyás*
- *hasmenés*
- *magas vérnyomás*
- *állandó hőemelkedés*
- *izgatottság*
- *nyirkos tenyér-talp, fokozott verejtékezés*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

22. Írja le, hogy a gerincvelő egyes szarvai (kötegei) milyen típusú neuronokat tartalmaznak! 3 pont ☐

Hátsó szarv: ...*érző neuronok*...

Oldalsó szarv: ...*vegetatív neuronok*...

Elülső szarv: ...*mozgató neuronok*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

23.* Jellemezze az agytályogot (abscessus cerebri) a megadott 8 pont
szempontok alapján!

A betegség oka:

- *az agy bakteriális fertőzése*

Kialakulásának lehetősége:

- *a középfül vagy az orr-melléküregek gyulladásainak közvetlen áttérjedése*
- *koponya-, és agytraumák*
- *metasztatázis talaján*

Tünetek: Írjon négyet /4/!

- *rossz közérzet*
- *láz*
- *agyi nyomásfokozódás tünetei: fejfájás, hányás, tudatzavar*
- *góctünetek: érzéskiesés, látótérkiesés, beszédzavar*
- *epilepsziás roham*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

24.* Fogalmazza meg a binokuláris látás lényegét!

2 pont

A látott tárgyról mindkét szemben külön-külön keletkezik kép, de a két szem összehangolt működése révén egy látóérzet jön létre, így a tárgyakat két szemmel is egynek látjuk.

25.* Ismertesse a bőr feladatait és járulékos részeit!
Írjon hármat-hármat /3-3/!

6 pont

Feladatai:

- *védelem*
- *hőszabályozás*
- *zsírraktározás*
- *tapintás*

Járulékos részei:

- *szőrszálak*
- *faggyúmirigyek*
- *verejtékmirigyek*
- *körmök*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

26.* Ismertessen az elsődleges sebellátás tilalmai közül
hármát /3/!

3 pont

- *a sebszéleket széthúzni tilos*
- *a sebbe kenőcsöt, port juttatni tilos*
- *közvetlenül a sebre vattát tenni tilos*
- *a sebbe fertőtlenítő oldatot önteni tilos (kivétel a harapott seb)*
- *sebbe nyúlni tilos*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

27.* Soroljon fel a belső vérzésre utaló tünetek közül
ötöt /5/!

5 pont

- *sápadtság*
- *hideg, nyirkos bőr*
- *szapora, elnyomható pulzus (filiformis)*
- *fájdalom*
- *szomjúságérzés*
- *nyugtalanság, zavartság*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

28.* Soroljon fel három /3/ olyan esetet, amikor nincs remény
az újraélesztésre!

3 pont

- *élettel összeegyeztethetetlen sérülések*
- *gyógyíthatatlan betegség, ill. hosszas haldoklás után beállt halál*
- *a halál biztos jeleinek megjelenése: hullafoltok, hullamerevség, bomlás jelei*
- *bizonyítottan hosszú oxigénhiányos állapot*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)